

Valtionavustus pitkäaikaisasunnottomuuden poistamiseksi sekä suunnitelma pitkäaikaisasunnottomuuden poistamiseksi 2025-2027

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta 26.03.2025 § 24

Valmistelija palvelujohtaja Ulla Kuittu, p. 050 353 8310
palvelujohtaja Nina Peränen, p. 050 594 6783

Selostus asiasta

Yleistä

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman mukaisesti keskeisten ministeriöiden, keskuskaupunkien, hyvinvointialueiden ja järjestöjen kanssa on käynnistetty valtakunnallinen ohjelma pitkäaikaisasunnottomuuden poistamiseksi. Ohjelmalla vahvistetaan valtion, hyvinvointialueiden ja kaupunkien välistä yhteistyötä pitkäaikaisasunnottomuuden poistamisessa. Hallitusohjelman tavoitteena on pitkäaikaisasunnottomuuden poistaminen vuoteen 2027 mennessä.

Pitkäaikaisasunnottomuuden poistamiseen tähtäävän ohjelman toteutukseen on valtion talousarviossa varattu jaettavaksi vuoden 2024 II lisätalousarviossa 1 825 000 euroa ja vuoden 2025 talousarviossa 3 650 000 euroa.

Ohjelmaan on kutsuttu mukaan yhdeksän suurinta kaupunkia ja niiden alueilla toimivat hyvinvointialueet. Keski-Suomen hyvinvointialue ja Jyväskylän kaupunki ovat mukana ohjelmassa.

Ohjelmaan osallistuvat ovat oikeutettuja hakemaan rahoitusta pitkäaikaisasunnottomuuden poistamiseen tähtäävään kehittämishankkeeseen. Jyväskylän kaupunki ja Keski-Suomen hyvinvointialue hakivat marraskuun 2024 lopussa rahoitusta yhteisellä hakemuksella, jossa Keski-Suomen hyvinvointialue on hanllinnoija ja Jyväskylän kaupunki kumppani. Rahoitus haetaan kahdessa osassa, joista ensimmäisen summa ajanjaksolle 1.1.2025-30.6.2026 on 262 765 euroa. Loppuosa 179 578 euroa haetaan ajanjaksolle 1.7.2026-30.6.2027, mikäli eduskunta hyväksyy valtion talousarvioon suunnitellut määrärahat.

Ympäristöministeriö myönsi Keski-Suomen hyvinvointialueen ”Koti kaikille Keski-Suomessa” -hankkeelle 31.1.2025 valtionavustusta 210 212 euroa (80% haetusta summasta) käytettäväksi 1.2.2025-30.6.2026.

Suunnitelma pitkäaikaisasunnottomuuden poistamiseksi vuoteen 2027 mennessä on laadittu hankesuunnitelman laadinnan yhteydessä. 15.11.2024 tehdyn laskennan mukaan Keski-Suomessa oli 56 pitkäaikaisasunnottomia ja kaikki Jyväskylässä. Alkuperäinen hankehakemus on tehty vuoden 2023 laskennan perusteella, jolloin pitkäaikaisasunnottomia oli Jyväskylässä 40. Hankehakemusta ja sen tavoitteita tullaan tarkentamaan tältä osin, niin että pitkäaikaisasunnottomien määrä olisi vuonna 2027 enintään kymmenen henkilöä.

Suunnitelman keskeinen tavoite on luoda asunnottomuuden tai sen uhan tunnistamisen ja puuttumisen malli, sekä ohjata pitkäaikaisasunnottomia heidän tarvitsemiin palveluihin. Toinen tavoite on soveltuvien asuntojen löytäminen. Tarvitaan sekä eri asteista ja eri kohderyhmille suunnattua tuettua asumista että hajasijoitettua asumista.

Suunnitelma pitkäaikaisasunnottomuuden poistamiseksi

Suunnitelma pitkäaikaisasunnottomuuden poistamiseksi on liitteenä 1.

Suunnitelmaan liittyvät tavoitteet ja toimenpiteet (hyvinvointialue ja Jyväskylän kaupunki)

1. Riittävä, monipuolinen ja sosiaalisesti kestävä asuntotuotanto

- kaavoitus
- asuintonttien riittävyys
- sekoittuneet asuinalueet
- edistetään asumisyksikön perustamista

2. Asunnottomuuden ehkäisy ja varhainen tuki

- neuvontapalveluiden oikea-aikaisuus
- moniammatilliset asiakastapaamiset
- asumisen neuvonnan resurssien lisääminen
- asunnottomuuden tai sen uhan tunnistaminen ja puheeksiotto (koulutus)
- vuokratien katkaisu ja häätöjen ehkäisy
- asunto ensin periaatteen vahvistaminen palveluiden kehittämisessä
- matalan kynnyksen ja liikkuvan tuen palveluiden vahvistaminen
- välitystilitoiminnan kehittäminen
- asunnottomien osallistaminen
- palvelupolun kuvaus ja koulutus

3. Asuntojen kohdentumisen edistäminen pitkäaikaisasunnottomille

- asumisyksikön paikkojen kohdentaminen pitkäaikaisasunnottomille
- pitkäaikaisasunnottomien sijoittaminen hajasijoitettuun vuokra-asuntokantaan

4. Tiedontuotannon vahvistaminen

- kirjaamisen yhtenäistäminen (oikea-aikainen tieto)
- sosiaalisen raportoinnin ilmoitusten seuranta

Talous

Rahoitus haetaan kahdessa osassa. Ensimmäisen vaiheen osalta koko hankkeen talouarvio ja haettu summa ajanjaksolle 1.1.2025-30.6.2026 oli 262 765 euroa. Myönnetty valtionavustus kattaa 80 % haettavasta summasta, 210 212 euroa. Omarahoitusosuus voidaan kattaa työpanoksella. Käynnistyvä hanke liitetään aikuisten kuntouttavien sosiaalipalveluiden alle.

Vaikutusten ennakoarviointi

Erillinen liite

Toimivalta

Hallintosääntö § 18

Esittelijä Vastuualuejohtaja, strateginen johtaminen ja järjestäminen Pihl Anu

Päätösehdotus Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta merkitsee tiedoksi saadun hankerahoituksen sekä suunnitelman pitkäaikaisasunnottomuuden poistamiseksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus 08.04.2025 § 112
161/00.01.01.01/2025

Asiaa on käsitelty 26.3.2025 lautakuntien kokouksissa, joiden käsittelyt ovat oheisaineistona.

Esittelijä Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus Aluehallitus merkitsee tiedoksi saadun hankerahoituksen sekä suunnitelman pitkäaikaisasunnottomuuden poistamiseksi.

Asian kokouskäsittely:

Ennen tämän pykälän käsittelyä aluehallitus käsitteli pykälät 113-122.

Palvelujohtaja Nina Peränen esitteli asian kokouksessa klo 15.03 - 15.24.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.